

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Tárnok Cecília ügyvéd által képviselt felperesnek a Papné dr. Márton Erika jogtanácsos által képviselt alperes ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt a Tatabányai Munkaügyi Bíróság 4.M.443/2008/15. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Tatabányai Munkaügyi Bíróság 4.M.443/2008/15. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és az alperes 137-2/2008-5010. számú határozatát akként változtatja meg, hogy a felperes által fizetendő munkaügyi bírság összegét 300.000 (háromszázezer) forintra leszállítja. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek
- tizenöt nap alatt - 30.000 (harmincezer) forint és 7.500 (hétezer-ötszáz) forint áfa együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget. Az elsőfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az alperes elsőfokú hatóságaként eljáró O.K.D.M.F. megismételt eljárásban meghozott határozatával a felperest 750.000 forint munkaügyi bírsággal sújtotta. Megállapította, hogy a felperes 2007. április 16-án öt főt a T.R. munkaterületen megbízási szerződéssel foglalkoztatott, holott ténylegesen a felek között munkaviszony állt fenn. A munkaügyi bírság kiszabására a Met. 7. § (2) bekezdés a) és ac) pontja, valamint a 7. § (4), (5), és (7) bekezdés alapján azért került sor, mert a felperes megsértette az Mt-nek a munkaszerződés írásba foglalását előíró 76. § (1) és (2) bekezdését, valamint a 2003. évi XCII. törvény (Art.) 16. § (4) bekezdés a) pontjában foglalt bejelentési kötelezettségét. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatva a munkaügyi bírság összegét 700.000 forintra leszállította a Met. 7. § (2) bekezdés a) pontját, valamint a 7. § (5) bekezdését alkalmazva. A felperes a keresetében elsődlegesen a másodfokú határozatnak az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését, másodlagosan a másodfokú határozat megváltoztatásával a bírság összegének mérséklését kérte. Álláspontja szerint az 5 fő munkavállalóval nem munkaviszonyt létesített. Ennek fennállta megállapítása esetén is a jognyilatkozat alakszerűségére vonatkozó kötelezettséget nem szegte meg, hiszen megbízási szerződés elnevezéssel ugyan, de a jogviszony létesítésére irányuló szerződést írásba foglalta. Hivatkozott továbbá a bírság összegének megállapításánál a hatóság okszerűtlen mérlegelésére. A Tatabányai Munkaügyi Bíróság 4.M.443/2008/15. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította kötelezve a

felperest 25.000 forint alperesi perköltség, valamint az államnak 16.500 forint eljárási illeték megfizetésére.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes a perben nem bizonyította, hogy az 5 fő munkavállalóval létesített jogviszony a határozatban foglaltak ellenére polgári jogviszony volt. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes azzal sértette meg az Mt. 76. § (1) és (2) bekezdését, és vele szemben azért alkalmazott jogszerűen munkaügyi bírságot az alperes a Met. 7. § (2) bekezdés a) pontjára alapítottnak, mivel a felperesnek a munkajogviszony keretében foglalkoztatott munkavállalóival kötött megbízási szerződése nem felel meg a munkaszerződésre vonatkozó rendelkezéseknek: az Mt. 76. § (5) bekezdésében előírt kötelező tartalmi elemek közül a munkavégzés helyét a megbízási szerződés nem tartalmazza. A munkaügyi bíróság nem találta alaposnak a munkaügyi bírság összegének mérlegelését támadó felperesi érvelést sem arra tekintettel, hogy a másodfokú hatóság a munkaügyi bírságot a jogszabályban előírt összeghatárok között szabta ki, eltúlzottnak nem tekinthető összegben.

A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével a keresete szerinti marasztalásra irányult. Álláspontja szerint az alperes a Met. 7. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozással (a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésének alakszerűségére vonatkozó rendelkezések megsértése miatt) nem alkalmazhatott jogszerűen bírságot a felperessel szemben. A tartalmilag fogyatékos munkaszerződést ugyanis nem lehet nem létezőnek, tehát az alakszerűségi előírás megszegésével kötöttnek tekinteni. Másrészt a Met. eltérő szankciórendszer alkalmaz a jognyilatkozatok alakszerűsége megsértése és a jognyilatkozat tartalmi elemeinek hiánya esetére. Az előbbi esetben ugyanis a Met. 7. § (1) bekezdés a) pontja szerint már egy munkavállaló esetén is kiszabható bírság, továbbá a Met. 7. § (2) bekezdés a) pontja szerint a bírság mértéke is eltérő, mint az alakszerűségi hiba esetén a 7. § (2) bekezdés c) pontjában megállapított mérték. Az alperes a bírság összegét a Met. 7. § (2) bekezdés ac) pontjára, valamint az (5) bekezdésére alapítottnak 30.000 forinttól 4.000.000 forintig terjedő bírsághatárok között állapította meg, holott az alaki fogyatékoság esetén a Met. 7. § (2) bekezdés ac) pontja és az (5) bekezdése szerint 30.000 forinttól 2.500.000 forintig terjedő bírsághatárok között kellett volna mérlegelnie a bírság összegét, így az eltúlzottnak tekinthető figyelemmel arra is, hogy az elsőfokú hatóság által megállapított 750.000 forint munkaügyi bírság összeget 30.000 forint - 8.000.000 forint közötti bírsághatárokkal tekintettel állapították meg. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában tartására irányult. Arra hivatkozott, hogy a felperes nem tartalmilag hiányos munkaszerződést, hanem megbízási szerződést kötött, következésképp munkaszerződés kötése nem állt a szándékában. Téves azon felperesi állítás, amely szerint a hatóság a megbízási szerződésnek nevezett szerződést minősítette volna munkaszerződésnek, hiszen a

jogviszonyt minősítette munkaviszonynak, egyúttal a munkaszerződés hiányát állapította meg. Amennyiben pedig a munkáltató és a foglalkoztatottak közötti megállapodás a munkaszerződés Mt. 76. § (5) bekezdése által előírt kötelező elemeit nem tartalmazza, a munkaszerződés hiányát kell megállapítani.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint részben alapos. Az alperes elsőfokú hatósága 5 fő munkavállalót az Mt. 76. § (1) és (2) bekezdésbe ütközően írásba foglalt munkaszerződés nélkül foglalkoztató, valamint a bejelentési kötelezettséget elmulasztó, a Met. 3. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt felperesi jogsértés miatt a Met. 7. § (2) bekezdés a) és ac) pontja, valamint a 7. § (4), (5), és (7) bekezdés alapján szabott ki 750.000 forint munkaügyi bírságot, amelyet az alperes ugyanezen jogsértések miatt a Met. 7. § (2) bekezdés a) pontja, és 7. § (5) bekezdés alapján 700.000 forintra mérsékelte.

Alaptalanul vitatta a felperes, hogy az Mt. 76. § (1) és (2) bekezdés megsértésére alapítottan nem volt jogszerű a munkaügyi bírság kiszabása, mivel az 5 fővel írásban szerződést kötött, és annak helytelenül megbízási szerződésként történő megjelölése nem értékelhető a kötelező írásbeliségre vonatkozó előírás megsértésének. A kötelező tartalmi elem hiánya (munkavégzés helye) mint az Mt. 76. § (5) bekezdésben foglaltak megsértése pedig a bírság alapjául szolgáló jogsértésként a sérelmezett határozatokban nem volt megjelölve. Az Mt. 76. § (1) bekezdése a munkaviszony létesítésére munkaszerződés-kötési kötelezettséget, míg a (2) bekezdés alakszerűségként írásbeliséget ír elő, az (5) bekezdés pedig a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit tartalmazza. A bírói gyakorlat a munkaszerződést akkor tekinti írásba foglaltnak, ha a felek a kötelező tartalmi elemeket tartalmazó okiratba foglalják a megállapodásukat, és azt aláírják. Ezzel ellentétes következtetés nem vonható le a felperes által a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott BH.2002.504. számú eseti döntésből sem. Következésképp a Met. 3. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt - a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozatok alakszerűségét előíró - rendelkezés megsértése miatt jogszerűen alkalmaztak a felperessel szemben a Met. 7. § (2) bekezdés ac) pontjában, valamint az (5) bekezdésében foglalt 30.000 forinttól 4.000.000 forintig terjedő bírsághatárok között munkaügyi bírság szankciót. Alappal sérelmezte azonban a felperes a bírságösszeg mérlegelésére vonatkozó alperesi eljárást azzal, hogy az első-, és a másodfokú határozat közel azonos munkaügyi bírságot rótt ki, holott a másodfokú eljárásban került csak sor a bírsághatár felső összegének a helyes, 8.000.000 forintról 4.000.000 forint összegre történő módosítására. A Pp. 339/B. § szerint a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a

mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. A másodfokú határozat az első fokon kiszabott 750.000 forint munkaügyi bírság 700.000 forintra történő mérséklését eredményező mérlegelésének indokolása nem felel meg a fenti jogszabályi rendelkezéseknek. A Met. 7. § (7) bekezdésben foglalt, a munkaügyi bírság összegének megállapításánál figyelembe veendő szempontokon túl az alperes nem értékelte kellő súllyal azt, hogy a kiszabható bírság felső határa az elsőfokú eljárásban figyelembe vetthez képest felére csökkent. A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az alperes határozatát a Pp. 339. § (2) bekezdés q) pontja, valamint a Met. 8/A. § (4) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatta, és a munkaügyi bírság összegét 300.000 forintra leszállította. A Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte az alperest a Legfelsőbb Bíróság a felperes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költségének viselésére, megállapítva a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. §-a alapján, hogy az elsőfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2010. május 12.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül: Nné tisztviselő